

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาของผู้นำครัวเรือนบ้านหนองอ้อ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษากับผู้นำครัวเรือน หมู่ที่ 3 และ หมู่ที่ 9 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน 340 ครัวเรือน (สำนักงานทะเบียนอำเภอมะขาม, 2554 : 6)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้คัดเลือกจากผู้นำครัวเรือนบ้านหนองอ้อหมู่ที่ 3 และ หมู่ที่ 9 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ได้คัดเลือกจากประชากรเป้าหมายโดยใช้หลักการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling)

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
บ้านหนองอ้อ หมู่ 3	160	86
บ้านหนองอ้อล่าง หมู่ 9	180	95
รวม	340	181

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมผลการศึกษามาเป็นกรอบในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมข้อความ (Open - ended) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ซึ่งข้อคำถามส่วนนี้มีจำนวน 20 ข้อ มาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale) โดยมีมาตรวัดความคิดเห็น 5 ระดับ ตามหลักมาตรวัดเจตคติของลิเคอร์ท (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. 2534 : 131) ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

จากข้อคำถามในแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยแปลความหมายคะแนน การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาของผู้นำครัวเรือนบ้านหนองอ้อ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จากค่าเฉลี่ย (Mean) ไว้ดังนี้

ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย $\bar{X} - (1.00 - 2.99)$ หมายถึง การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาในระดับน้อย

ระหว่างค่าเฉลี่ย $\bar{X} \pm (3.00 - 3.99)$ หมายถึง การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาในระดับปานกลาง

สูงกว่าค่าเฉลี่ย $\bar{X} + (4.00 - 5.00)$ หมายถึง การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาในระดับมาก

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อให้ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และความเหมาะสมทางภาษา

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ถึงความเหมาะสมในประเด็นที่จะศึกษา และแก้ไขสำนวนภาษาของแบบสอบถาม

6. ปรับปรุง แก้ไข แบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านอ่างศิระ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 ตัวอย่าง และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งเป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 19) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9047

7.1 ด้านการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ชั้นศีล ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8963

7.1 ด้านการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ชั้นสมาธิ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8798

7.1 ด้านการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ชั้นปัญญา ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8894

8. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามออกเก็บข้อมูลกับประชาชน จำนวน 181 ตัวอย่าง โดยในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. บัณฑิตวิทยาลัยทำเอกสารการขออนุญาตองค์การบริหารส่วนตำบลตะปอน จังหวัดจันทบุรี
2. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาตอนที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์วัดระดับตัวแปรตาม โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระซึ่งได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล การพัฒนาตนตามหลักไตรสิกขา โดยใช้ สถิติเชิงอนุมาน t – test (Independent Samples Test) หรือ

F – test และในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe’)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือคือสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1990 : 19)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ค่า t-test (Independent Simple Test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
 - 3.2 ค่า F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีค่ามากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป
 - 3.3 หาค่าความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe’) ในกรณีที่หาค่า F-test แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05